

Силабус курсу
Професійна освіта в умовах інклюзії

Освітній ступінь – доктор філософії
Галузь знань: 01 Освіта
Спеціальність: 015 Професійна освіта
Освітньо-професійна програма «Професійна освіта»
Кількість кредитів – 5

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 227
Консультації: середа 14.20, ауд. 232

Мова викладання: українська

Керівник курсу

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи **Олексюк Наталія Степанівна**

Контактна інформація E-mail: nataliya_oleksiuk@ukr.net; тел.: (066)2125355

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Професійна освіта в умовах інклюзії» спрямована на: комплексне вивчення основ професійної освіти в умовах інклюзії; формування стійких уявлень про предмет і завдання професійної освіти в умовах інклюзії, осмислення її значення для широкої соціальної практики; виявлення проблем організації професійної освіти в умовах інклюзії; формування готовності у майбутніх докторів філософії до організації професійної освіти в умовах інклюзії.

Зміст дисципліни «Професійна освіта в умовах інклюзії» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сферах професійної та інклюзивної освіти, традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
1	Інклюзія як спосіб подолання соціальної ізоляції особистості. Інклюзія в освіті.	Уміти трактувати зміст понять «інклюзія», «інклюзивна освіта», «інклюзивне навчання» та характеризувати види інклюзії. Розуміти концептуальні аспекти, мету, завдання та принципи інклюзивної освіти. Знати переваги та недоліки інклюзивної освіти.
2	Професійна освіта в умовах інклюзії як актуальна суспільна проблема.	Аналізувати послуги з професійної реабілітації людей з інвалідністю. Розуміти зміст професійної освіти в умовах інклюзії. Виділяти особливості закордонного досвіду організації професійної освіти в умовах інклюзії.

3	Критерії та показники ефективності професійної освіти в умовах інклюзії.	Знати ознаки готовності чи неготовності індивіда з особливими потребами (інвалідністю) до участі в педагогічному процесі. Характеризувати основні критерії та показники ефективності професійної освіти в умовах інклюзії.
4	Професійний портрет педагогічного працівника в інклюзивному закладі професійної освіти.	Знати кваліфікаційні характеристики, посадові обов'язки педагогічних працівників закладів професійної освіти в умовах інклюзії. Уміти налагоджувати професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі.
5	Технології професійної освіти в умовах інклюзії. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.	Розуміти специфіку технологій інклюзивної освіти й особливості застосування освітніх технологій професійної освіти в умовах інклюзії. Аналізувати фактори, які впливають на ефективність застосування технологій корекційно-розвивального навчання в закладах професійної освіти в умовах інклюзії.
6	Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Модифікація й адаптація курикулуму.	Розуміти зміст поняття «індекс інклюзії». Уміти складати Індивідуальний навчальний план роботи з людьми з особливими освітніми потребами. Знати умови успішної реалізації індивідуального навчального плану.
7	Організація діяльності закладу професійної освіти при створенні інклюзивного навчального середовища.	Розуміти загальні принципи організації та реалізації адаптацій і модифікацій навчально-виховного процесу у закладі професійної освіти в умовах інклюзії. Уміти розробляти план створення і розвитку інклюзивного навчального середовища та застосовувати стратегії співпраці в умовах упровадження інклюзивних підходів.
8	Шляхи оптимізації професійної освіти в умовах інклюзії.	Уміти визначати та аналізувати шляхи оптимізації професійної освіти в умовах інклюзії.

Літературні джерела

1. Альохіна С. Інклюзивна освіта в Україні : здобутки, проблеми та перспективи: резюме аналітичного звіту за результатами комплексного дослідження URL : <http://www.twirpx.com/file/974948>.

2. Бойко В. О. Інклюзивна освіта: до питання визначення поняття та особливостей її запровадження. *Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2012. № 4. С. 7–11.

3. Відкрите досє з інклюзивної освіти. За матеріалами ЮНЕСКО / Витяг // Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». URL : <http://ussf.kiev.ua/index.php?go=Inklus&id=18>.

4. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні : науково-методич. зб. до Всеукр. науково-практич. конференції в рамках реалізації проекту «Створення ресурсних центрів для батьків дітей з особливими освітніми потребами» за підтримки

програми IBPP – TACIS Європейської комісії / За ред.: Засенка В. В. – докт. пед. наук, член-кор. АПН України, заст. дир-ра Ін-ту спец. педагогіки АПН України; Софій Н. З. – дир-ра Всеукр. фонду «Крок за кроком» / Всеукр. Фонд «Крок за кроком». К.: ФО-П Придатченко П. М., 2007. 180 с.

5. Колупаєва А. А. Інклюзивна школа: особливості організації та управління : навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва, Н. З. Софій, Ю. М. Найда та ін. / За заг. ред. Даниленко Л. І. К.: 2007. 128 с.

6. Колупаєва А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навчально-методичний посібник. Колупаєва А. А., Данілавичюте Е. А., Литовченко С. В. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.

7. Колупаєва А.А., Єфімова С.М. Навчальний курс «Вступ до інклюзивної освіти». К.: Науковий світ, 2010. 20 с.

8. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія] / Алла Анатоліївна Колупаєва. К.: «Саміт-Книга», 2009. 272 с.

9. Колупаєва А.А., Найда Ю.М. Здійснення процесу оцінки та розробки індивідуального навчального плану/Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник/Кол.:авторів: Колупаєва А.А., Найда Ю.М., Софій Н.З. та ін. За заг.ред. Даниленко Л.І. К.:2007. 128с.

10. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с.

11. Мартинчук О.В. Основи корекційної педагогіки: [навч.-метод. посібник для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта»]. Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с.

12. Організація реабілітаційних заходів у центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів: Навчально-методичний посібник. К.: Міністерство праці та соціальної політики України, 2009. 97с.

13. Основи інклюзивної освіти: навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупаєвої А. А. К.: «А.С.К.», 2012. 308 с.

14. О. В. Пащенко, І. А. Гриценко, Н. З. Софій. Інклюзивна освіта в умовах професійно-технічного навчального закладу : навчально-методичний посібник . К.: Арт Економі, 2012. 184 с.

15. Підготовка майбутніх педагогів до професійної діяльності в умовах інклюзивної освіти. URL : <http://www.allbest.ru>.

16. Петушкова Л.А. Проблеми підготовки вчителів до роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби, в системі післядипломної освіти. URL : <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/>

17. Рассказова О. І. Розвиток соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти: теорія та технологія : [монографія]. Х. : ФОП Шейніна О.В., 2012. 468 с.

18. Скорик Т. В. Інклюзивна освіта в Україні: реалії та перспективи розвитку. *Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. Чернігів: ЧДПУ, 2011. Вип. 84. С. 169–172.

19. Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти / Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А.А., Найда Ю.М., Софій Н.З. та ін. За заг.ред. Даниленко Л.І. К.: 2007. 128с.

20. Шевцов А. Г. Освітні основи реабілітології : [монографія]. К. : МП Леся, 2009. 484 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу відділу аспірантури за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) усне опитування, тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 5-8) усне опитування, тести, завдання	20
Індивідуальне завдання (теми 1-8)	30
Екзамен (теми 1-8) – підсумковий тест	30